

Michał Boksa
Poznań

**MATERIAŁY WINCENTEGO SWOBODY
(1934–2000)
(P.III–131)**

Wincenty Swoboda urodził się 6 października 1934 roku w Tarnowskich Górach jako syn Jana (inżyniera geodety i emerytowanego oficera zawodowego Wojska Polskiego) i Janiny z domu Len. Krótko przed wybuchem II wojny światowej jego rodzina przeniosła się do Poznania, skąd w grudniu 1939 roku została przymusowo wysiedlona do Generalnego Gubernatorstwa. Okres okupacji hitlerowskiej spędził wraz z rodziną w Jędrzejowie. Po zakończeniu wojny powrócił do Tarnowskich Gór, gdzie zdał maturę w 1952 roku. W latach 1952–1956 studiował historię na Uniwersytecie Poznańskim. Uczęszczał na seminaria mediewistyczne prowadzone przez prof. Henryka Łowmiańskiego i prof. Kazimierza Tymienieckiego. W 1956 roku uzyskał tytuł magistra na podstawie pracy pt. *Rola Litwy w walce Rusi z Tatarami do 1380 roku*, napisanej pod kierunkiem prof. Henryka Łowmiańskiego.

Z inicjatywy prof. Gerarda Labudy w 1957 roku rozpoczął pracę w Pracowni *Słownika Starożytności Słowiańskich* w Zakładzie Słowianoznawstwa Polskiej Akademii Nauk (PAN), z którą związany był aż do śmierci. W sumie w tomach I–VIII *Słownika Starożytności Słowiańskich* opublikował ponad 650 haseł. Był też współredaktorem tegoż słownika.

Podczas prac nad tymże słownikiem zainteresował się tematyką średniowiecznych herezji, co zaowocowało pracą doktorską pt. *Zorganizowane ruchy religijno-społeczne w Polsce w XIII i XIV wieku na tle krajów ościennych*, napisaną pod kierunkiem prof. Gerarda Labudy. Jej recenzentem był prof. Aleksander Gieysztor. Na jej podstawie 27 maja 1963 roku uzyskał tytuł doktora nauk humanistycznych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza (UAM) w Poznaniu. Praca ta ustalała jakościowy i ilościowy rozwój herezji na ziemiach polskich do końca XIV wieku na tle procesów europejskich. Jej fragmenty zostały opublikowane w artykule pt. *Początki herezji na ziemiach polskich [W:] Europa–Słowiańszczyzna–Polska. Studia ku uczczeniu prof. Kazimierza Tymienieckiego*, Poznań 1970.

Wincenty Swoboda habilitował się 8 stycznia 1996 roku na podstawie zbioru 22 jednolitych tematycznie rozpraw i artykułów pt. *Słowiańszczyzna i Polska w VII–XVI w. Wybrane zagadnienia z dziejów oddziaływań etnicznych i ideologicznych*. Zbiór ten został podzielony na trzy części i prezentował najważniejsze nurty jego zainteresowań badawczych. Część pierwsza dotyczyła dziejów Bułgarii i relacji Słowian z ludami tureckimi we wczesnym średniowieczu. Część druga poruszała zagadnienia relacji Słowian południowych i wschodnich z Bizancjum. Część trzecia dotyczyła walki Słowian południowych z ekspansją turecką w późnym średniowieczu.

W Zakładzie Słowianoznawstwa PAN był asystentem (od lipca 1957 roku), starszym asystentem (od lipca 1960 roku), adiunktem (od lipca 1963 roku), adiunktem stabilizowanym (od lipca 1969 roku), docentem (od 1996 roku). Od 1978 roku był członkiem, a od 1994 roku wiceprzewodniczącym Komisji Bałkanistycznej przy Oddziale PAN w Poznaniu. Od 1972 roku wchodził w skład Komisji Sławistycznej przy Oddziale PAN w Poznaniu. W 1996 i 1998 był współorganizatorem konferencji w/w Komisji Bałkanistycznej, na których przedstawiał swoje referaty. Był również sekretarzem Międzyzakładowej Komisji NSZZ „Solidarność” w Placówkach PAN w Poznaniu.

Wincenty Swoboda był członkiem Komisji Historycznej Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (od 1967 roku) oraz członkiem i sekretarzem (od 1999 roku) Wydziału II

Historii i Nauk Społecznych PTPN. Współpracował z Zakładem Bałkanistyki Instytutu Historii UAM w Poznaniu. W latach 1959, 1964 i 1969–1970 odbył (pod kierunkiem prof. Ivana Dujčeva) staże naukowe w Bułgarskiej Akademii Nauk w Sofii.

Wincenty Swoboda opracował ponad 180 haseł do słownika *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu*, również w jego wersji angielskiej pt. *The World of the Slavs in the Early Middle Ages. The Lexicon*. Napisał ponadto szereg drobnych haseł i duży artykuł przeglądowy pt. *Piśmiennictwo i literatura u Słowian* do *Małego słownika kultury dawnych Słowian*.

Był członkiem redakcji wspólnego przedsięwzięcia Zakładu Wczesnej Historii Słowiańszczyzny Instytutu Historii PAN z Zentralinstitut für Alte Geschichte und Archäologie Akademie der Wissenschaften der DDR pt. *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas*, dla której opracował też kilkadziesiąt haseł.

Od 1976 roku był współredaktorem kilkutomowej edycji źródłowej przygotowywanej przez Instytut Słowianoznawstwa PAN pt. *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria Grecka* (1989–1997). Prace nad nimi trwały równolegle z opracowywaniem haseł do *Słownika Starożytności Słowiańskich. Testimonia* miały być wydawnictwem źródłowym dotyczącym najdawniejszych dziejów Słowian od ich etnogenezy do końca X wieku. We współpracy z dr Aliną Brzostkowską opublikował dla tego wydawnictwa tomy 2–4. Od 1996 roku był członkiem Komitetu Redakcyjnego *Prac Sławistycznych* (seria *Slavica*), wydawanych przez Instytut Słowianoznawstwa PAN.

Od 1993 roku był członkiem Rady Redakcyjnej „Balcanica Posnaniensia”. Ponadto współpracował z „Kwartalnikiem Historycznym”, „Rocznikami Historycznymi” i „Studiami Źródłoznawczymi”.

W 1979 roku otrzymał za swoje badania bułgarystyczne medal im. Marina Drinova przyznany przez Bułgarską Akademię Nauk, zaś w 1981 roku nagrodę zespołową Sekretarza Naukowego PAN za pracę w Redakcji *Słownika Starożytności Słowiańskich*.

Dorobek naukowy Wincentego Swobody obejmuje 185 prac, artykułów i recenzji. We wczesnym okresie zajmował się głównie problematyką herezji i obrządku słowiańskiego na ziemiach polskich. Po obronie pracy doktorskiej jego zainteresowania badawcze obejmowały głównie dzieje Słowian bałkańskich w średniowieczu, m.in. początków państwowości Słowian na Bałkanach (zwłaszcza Bułgarów); wczesnośredniowiecznego kościoła bułgarskiego; stosunków między Słowianami a ludami tureckimi we wczesnym średniowieczu; osadnictwa słowiańskiego we Włoszech; podboju Bałkan przez Turcję i walki narodów bałkańskich z ekspansją turecką (zwłaszcza tematyką bitwy pod Warną 1444 roku); kontaktów polsko-bułgarskich na przestrzeni wieków; przekazów Jana Długosza o średniowiecznej Bułgarii, Bizancjum i Turcji; hospodara rumuńskiego Vlada Tepesa (Palownika).

Wincenty Swoboda miał żonę Annę i dzieci. Zmarł 29 września 2000 roku w Poznaniu po długotrwałej, ciężkiej chorobie. Został pochowany 9 października 2000 roku na cmentarzu junikowskim w Poznaniu – pole 2, kwatera 2, rząd 15, miejsce 16.

Materiały Wincentego Swobody zostały przekazane do Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu w darze przez żonę Annę Swobodę 27 maja 2002 roku (ks. nabytków B nr 226) oraz Instytut Sławistyki PAN w Poznaniu (ks. nabytków B nr 464). Pochodzą one z lat 1952–2024. Prace nad nimi prowadził autor inwentarza w latach 2002–2025.

Spuścizna Wincentego Swobody została podzielona na 5 grup zasadniczych: I. Materiały twórczości naukowej; II. Materiały działalności naukowej i redakcyjno-wydawniczej; III. Materiały biograficzne, o twórcy spuścizny i rodzinne; IV. Korespondencja; V. Załączniki.

Grupa I liczy 114 jednostek archiwalnych i obejmuje materiały twórczości naukowej z lat 1956–2000. Grupa ta składa się z 7 podgrup: A. Monografie i opracowania; B. Wydawnictwa źródłowe; C. Artykuły; D. Referaty i odczyty; E. Hasła do encyklopedii i słowników; F. Wykłady i recenzje; G. Materiały warsztatowe.

W pierwszej podgrupie znajdują się m. in. fragmenty pracy magisterskiej (j. 1), opracowania o genezie neomanicheizmu średniowiecznego (j. 2) i państw słowiańskich na Bałkanach (j. 3), o obrządku słowiańskim (j. 5) czy monografia bitwy warneńskiej (j. 12).

W drugiej podgrupie znajdują się fragmenty *Kodeksu Dyplomatycznego Wielkopolski* (j. 14), *Testimoniów najdawniejszych dziejów Słowian Serii greckiej* (j. 15) oraz *Księgi promocji wydziału sztuk Uniwersytetu Krakowskiego z XV wieku* (j. 16).

W trzeciej podgrupie znajdują się liczne teksty artykułów o tematyce bałkańskiej, m. in. o powstaniu państwa bułgarskiego (j. 17 i 23), początkach organizacji kościelnej w Bułgarii (j. 18–19), podboju Bałkan przez Turków (j. 25 i 29), bitwie pod Warną (j. 34 i 40). Ponadto w podgrupie tej są artykuły o ruchach heretyckich na ziemiach polskich (j. 22 i 24) oraz obrządku słowiańskim we wczesnośredniowiecznej Polsce (j. 26, 36 i 38).

W czwartej podgrupie umieszczono teksty referatów o tematyce bałkańskiej wygłoszonych m.in. na II Kongresie Bałkanistycznym w Atenach (j. 43), sesji Komisji Polsko-Bułgarskiej (j. 45) oraz sympozjum VII Balcanicum (j. 46).

W piątej podgrupie znajdują się hasła do *Słownika Starożytności Słowiańskich* (j. 47–59), *Małego słownika kultury dawnych Słowian* (j. 60), *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas* (j. 61), *Wczesnej Słowiańszczyzny. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu* (j. 62–63).

Szósta podgrupa obejmuje wykłady z dziejów Kościoła katolickiego (j. 65) oraz recenzje prac drukowanych (j. 66–67).

W ostatniej podgrupie znajdują się różnorodne materiały warsztatowe, m.in. do pracy magisterskiej (j. 68), rozprawy doktorskiej (j. 80) i pierwotnej rozprawy habilitacyjnej (j. 93), monografii bitwy pod Warną (j. 98), wydawnictwa źródłowego pt. *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria grecka* (j. 89–90), *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas* (j. 96), *Słownika Starożytności Słowiańskich* (j. 69–74), *Wczesnej Słowiańszczyzny. Przewodnika po dziejach i literaturze przedmiotu* (j. 99). Ponadto są tam materiały dotyczące cerkwi bułgarskiej we wczesnym średniowieczu (j. 79, 86 i 106), Vlada Tepesa (j. 97), Bałkan w przekazach *Annales* Jana Długosza (j. 102–103), królestwa Węgier w średniowieczu (j. 104 i 114). Liczne są też bibliografie do historii Polski i powszechnej (j. 107–113).

Grupa II liczy 7 jednostek archiwalnych i obejmuje materiały działalności naukowej i redakcyjno-wydawniczej z lat ok. 1957–2000. Znajdują się tam materiały z sympozjum i sesji naukowych (j. 115) wykazy haseł do *Słownika Starożytności Słowiańskiej* (j. 116), uwagi i spostrzeżenia do haseł innych autorów oraz poprawki edytorskie, uwagi, korespondencja wydawnicza i wykazy haseł do opracowania dla *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas* (j. 117–118), wykazy haseł oraz projekt wydawnictwa pt. *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu* (j. 119), opinie i uwagi dla celów wydawniczych (j. 120), materiały dotyczące opiniowania rozprawy habilitacyjnej Ilony Czamańskiej (j. 121).

Grupa III liczy siedem jednostek archiwalnych i obejmuje materiały biograficzne, o twórcy spuścizny i rodzinne z lat ok. 1952–2024. Są to: życiorys, kwestionariusze osobowe, notatnik osobisty i bibliografie prac własnych (j. 122), materiały ze studiów historycznych na Uniwersytecie Poznańskim (j. 123), materiały dotyczące przewodu habilitacyjnego (j. 124), nekrologi i wspomnienia pośmiertne (j. 125), artykuły o twórcy spuścizny i recenzje jego prac (j. 126) oraz materiały dotyczące rodziny żony Wincentego Swobody (j. 127).

Grupa IV liczy jedną jednostkę archiwalną, zawierającą korespondencję wychodzącą i wpływającą z lat 1995–2000 (j. 128).

Grupa V liczy trzy jednostki archiwalne i obejmuje załączniki z lat 1956–1985. Są to nadbitki artykułów (j. 129) i recenzji (j. 130) twórcy spuścizny oraz zbiór map historycznych i geograficznych (j. 131).

Spuścizna Wincentego Swobody otrzymała w Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu sygnaturę P.III–131. Rozmiary zespołu wynoszą po uporządkowaniu ok. 1,35 mb. Inwentarz obejmuje 131 jednostek archiwalnych, uzupełnionych 11 aneksami.

Źródła i bibliografia

1. Materiały Wincentego Swobody, Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie Oddział Poznaniu, P.III–131, j. 122, 124–126.
2. Teczka osobowa Wincentego Swobody, Archiwum Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (bez sygnatury).
3. Boksa M., *Spuścizny bałkanistów poznańskich: Jana Leśnego i Wincentego Swobody w zbiorach Archiwum Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu*, „Poznański Rocznik Archiwalno-Historyczny”, R. 12/13/14: 2005/2006/2007, s. 249–256.
4. Brzóstkowska A., *Wincenty Swoboda (1934–2000). Wspomnienie pośmiertne*, „Roczniki Historyczne”, R. 67: 2001, s. 299–307.
5. Brzóstkowska A., *Wincenty Swoboda 1934–2000*, [w:] *Wybitni historycy wielkopolscy*, pod red. J. Strzelczyka, Poznań 2010, s. 647–657.
6. Czamańska I., *Wincenty Swoboda 1934–2000. In memoriam*, „Balcanica Posnaniensia”, T. 11/12: 2001, s. 329–330.
7. Kurnatowska Z., *Doc. Dr hab. Wincenty Swoboda (1934–2000)*, „Slavia Antiqua”, T. 62: 2001, s. 198.
8. Mądry W., *Wincenty Swoboda (1934–2000)*, „Mediewiści”, T. 11: 2024, s. 119–129.
9. *Noty biograficzne członków Towarzystwa zmarłych w latach 1999–2001*, opracował R. Marciniak, „Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Sprawozdanie Zarządu z działalności Towarzystwa” nr 7: za lata 1999–2001, s. 29.

PRZEGLĄD ZAWARTOŚCI INWENTARZA

	pozycja inwentarza
I. Materiały twórczości naukowej	1–114
A. Monografie i opracowania	1–13
B. Wydawnictwa źródłowe	14–16
C. Artykuły	17–42
D. Referaty i odczyty	43–46
E. Hasła do encyklopedii i słowników	47–64
F. Wykłady i recenzje	65–67
G. Materiały warsztatowe	68–114
II. Materiały działalności naukowej i redakcyjno-wydawniczej	115–121
III. Materiały biograficzne, o twórcy spuścizny i rodzinne	122–127
IV. Korespondencja	128
V. Załączniki	129–131
Aneksy	1–11

I. MATERIAŁY TWÓRCZOŚCI NAUKOWEJ

A. Monografie i opracowania

1. *Rola Litwy w walce Rusi z Tatarami do 1380 roku*
Fragmenty tekstu pracy magisterskiej
Ok. 1956, rkp., kkp., l., k. 20
2. *Geneza neomanicheizmu średniowiecznego i jego rozprzestrzenienie się w Europie*
Tekst
Po 1958, masz. z popr. rkp., l., k. 26
3. *Geneza państw słowiańskich na Bałkanach*
Fragmenty tekstu, wypisy ze źródeł
Po 1961, rkp., j. bułg., łac., pol., l., k. 21
4. *Miejsce hefalaionu w bizantyńskim systemie podatkowym XI–XII w.*
Tekst opracowania, bibliografia, wypisy
Po 1964, rkp., l., k. 44
5. *Istota tzw. obrządku słowiańskiego i jego zakres terytorialny*
Sprawa języka w katechezie i liturgii (obrzędek słowiański)
Stan dyskusji nad zasięgiem terytorialnym obrządku słowiańskiego
Stan dyskusji nad rozprzestrzenianiem się tzw. obrządku słowiańskiego
Zagadka Wiślicy czyli o obrządku słowiańskim na ziemiach polskich (odeczyt w
Chełmnie 8 stycznia 1967)
Teksty i fragmenty tekstu, wypisy ze źródeł i literatury, bibliografie
1965–1979 i b.d., rkp., masz., masz. z popr. rkp., l. i sz., k. 125
6. *Patriarchat ochrydzki*
Fragmenty tekstu, wypisy z literatury
Po 1966, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 8
7. *Kościół organizacja w Bułgarii do końca wieku XII (tytuł 1). Kilka uwag na temat*
genezy, organizacji i terytorialnych podziałów Kościoła bułgarskiego do początku wieku
XI (tytuł 2)
Fragment tekstu
Po 1969, masz. z popr. rkp., l., k. 13
8. *Folklor rumuński o Vladzie Tepesu*
Tekst
Po 1972, masz. z popr. rkp., l., k. 10
9. *Miasta zachodniego wybrzeża Morza Czarnego a problem wschodniej granicy tzw.*
pierwszego państwa bułgarskiego w latach 812–971
Tekst (wersje 1 i 2), wypisy z literatury i źródeł
Po 1978, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 33
10. *Hagiografia słowiańska, jej źródła i znaczenie*
Tekst, streszczenie w języku rosyjskim, przypisy
Po 1979, rkp., masz. z popr. rkp., j. pol., ros., l., k. 20
11. *Relacje Eneasza Sylwiusza Piccolominiego o zdobyciu Konstantynopola (1453) i uwagi o*
ich recepcji
Tekst, streszczenie angielskie i rosyjskie
Po 1988, rkp., masz. z popr. rkp., j. ang., pol., ros., l., k. 18
12. *Warna 1444*
Fragmenty tekstu, tekst nadbitki autorskiej
Ok. 1994, rkp., masz. z popr. rkp., druk, l., k. 65
Druk: Kraków 1994

13. *Kształtowanie się kultury bizantyńskiej*
Stosunki społeczno-gospodarcze wczesnośredniowiecznej Bułgarii
Fragmenty tekstów
B. d., rkp., l., k. 7

B. Wydawnictwa źródłowe

14. *Kodeks Dyplomatyczny Wielkopolski* tom VI
Fragmenty tekstu (przypisy)
Ok. 1982, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 16
Druk: Warszawa–Poznań 1982
15. *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria grecka* zeszyt 3
Fragmenty tekstu
Ok. 1995, masz. i wydruk komp. z popr. rkp., j. grec. i pol., l., k. 183
Druk: Warszawa 1995
16. *Księga promocji wydziału sztuk Uniwersytetu Krakowskiego z XV wieku*
Fragmenty tekstu
Ok. 2000, wydruk komp., l., k. 121
Druk: Kraków 2000

C. Artykuły

17. *Powstanie państwa bułgarskiego w dolnej Mezji. Słowianie – federaci czy trybutariusze Protobułgarów?*
Tekst, wypisy z literatury i źródeł, notatki
Ok. 1962, rkp., masz. z popr. rkp., j. grec., pol., l., k. 78
Druk: „Slavia Occidentalis”, 22: 1962, s. 49–56
18. *Bułgaria a Patriarchat Konstantynopolitański w latach 870–1018*
Načalo (Učreždenie) cerkovnoj organizacii v Bolgarii i ee otnošenje k konstantinopolskomu patriarchatu (870–1018)
Teksty, korespondencja
1965–1972 i b.d., rkp., masz., kkp., l., k. 23
Druk: (1) *Z polskich studiów slawistycznych*, Seria 4, *Historia*, Warszawa 1972, s. 47–65
19. *L’origine de l’organisation de l’église en Bulgarie et ses rapports avec le patriarcat de Constantinople*
Tekst
1966, masz. z popr. rkp., druk, j. franc., ros., l., k. 38
Druk: „Byzantinobulgarica”, 2: 1966, s. 67–81
20. *Z geografii politycznej wczesnośredniowiecznej Europy Wschodniej: Aru – Arisu – al-Artanija*
Tekst i jego przekłady niemieckie, wypisy z literatury, notatki
Ok. 1969, rkp., masz. z popr. rkp., j. niem., pol., l., k. 49
Druk: „Folia Orientalia”, 11: 1969, s. 291–296
21. *O wiarygodności przekazu „Powieści dorocznej” o Obrach*
Tekst, wypisy z literatury i źródeł, notatki, i bibliografia
Ok. 1970, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 91
Druk: „Slavia Antiqua”, 17: 1970, s. 73–91

22. *Początki herezji na ziemiach polskich*
Tekst
Ok. 1970, rkp., masz. z popr. rkp., druk, l. i sz., k. 28
Druk w: *Europa – Słowiańszczyzna – Polska. Studia ku uczczeniu prof. K. Tymienieckiego*, Poznań 1970, s. 385–396
23. *O charakterze państwa bułgarskiego do połowy IX w. w świetle jego stosunków z sąsiednimi plemionami słowiańskimi*
Tekst
Ok. 1971, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 27
Druk: „*Slavia Antiqua*”, 18: 1971, s. 83–103
24. *Waldensi na Pomorzu i w Nowej Marchii w świetle protokołów szczecińskiej inkwizycji z lat 1392–1394*
Tekst
Ok. 1973, rkp., masz. z popr. rkp., druk, l. i sz., k. 59
Druk: „*Materiały Zachodniopomorskie*”, 19: 1973, s. 493–508
25. *Główne problemy walki narodów słowiańskich Półwyspu Bałkańskiego z podbojem i panowaniem tureckim w XV i XVI w.*
Tekst (3 wersje)
Ok. 1975, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 44
Druk: „*Sprawozdania PTPN*”, 91: 1975, s. 35–37
26. *Quelques mots sur la liturgie slave en Pologne et l'évêché bulgare a Cracovie*
Teksty
Ok. 1979, rkp., masz. z popr. rkp., druk z popr. rkp., j. franc., pol., l., k. 40
Druk w: „*Byzance et les Slaves. Études de Civilisation. Mélanges 1*”, Paris 1979, s. 411–421
27. *Skąd się wzięli Słowianie w dzisiejszych Włoszech we wczesnym średniowieczu?*
Tekst
Ok. 1979, rkp., masz., l., k. 10
Druk: „*Slavia Antiqua*”, 26: 1979, s. 1–12
28. *Bolgarskaja knjaginja v Pol'se XIII v.*
Tekst i fragment tekstu
Ok. 1980, rkp., masz. z popr. rkp., j. bułg., l., k. 14
29. *Kilka uwag o tzw. „Zapiskach janczara” Konstantyna Michajłowicza z Ostrowicy*
Tekst, fragmenty tekstu, wypisy z literatury i źródeł, notatki
Ok. 1980, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 53
Druk: „*Kwartalnik Historyczny*”, 87: 1980, s. 493–499
30. *Księżna kaliska Bułgarką? Przyczynek do rozbioru krytycznego „Annalium” Długosza*
Tekst (wersja 1 i 2), wypisy z literatury i źródeł, notatki, bibliografie
Ok. 1980, rkp., masz. z popr. rkp., druk, l., k. 105
Druk: „*Studia i Materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza*”, 13: 1980, z. 2, s. 61–78
31. *Głosy tureckie do rozbioru krytycznego „Annalium” Długosza*
Tekst i streszczenie
Ok. 1983, rkp., masz. z popr. rkp., j. łac., pol., l., k. 88
Druk: „*Studia Źródłoznawcze*”, 27: 1983, s. 67–81
32. *O pretendentach do tronu tureckiego w XV–XVII w.*
Teksty, wypisy z literatury i źródeł, bibliografia, korespondencja wydawnicza
1983–1986, rkp., masz. z popr. rkp., kkp., l., k. 150
Druk: „*Mówią Wieki*”, 1986, nr 12, s. 19–22

33. *Bułgaria i Bułgarzy w oczach Polaków XII–XVII w.*
Tekst i streszczenie
Ok. 1985, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 98
Druk: „Balcanica Posnaniensia”, 2: 1985, s. 235–253
34. *Znowu o Warnie. Kilka uwag na marginesie drugiego wydania książki B. Cvetkovej „Pamietnata bitka na narodite”*
Tekst, wypisy z literatury, notatki, bibliografia
Ok. 1985, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 40
Druk: „Roczniki Historyczne”, 49: 1985, s. 168–178
35. *List do Redakcji (w sprawie artykułu J. Krasuskiego pt. Znaczenie wyrazu natio w polskich kronikach przeddlugoszowych)*
Listy do redakcji (Władysław przez oszustwo Warneńczyk)
Tekst, bibliografia, notatki
Ok. 1987, 1993, rkp., masz. z popr. rkp., kkp., l., k. 16
Druk: „Przegląd Zachodni”, 43: 1987, z. 1, s. 179–181
„Polityka”, 1993, nr 19
36. *Biskupstwo obediencji bułgarskiej i konstantynopolskiej w Krakowie*
Tekst, wypisy z literatury i źródeł, notatki
Ok. 1988, rkp., wydruk komputerowy, l., k. 132
Druk: „Slavia Antiqua”, Tom 31: 1988, s. 55–75
37. *Chryścianizacja Rusi a Słowianie bałkańscy*
Tekst i streszczenie rosyjskie
Ok. 1988, rkp., masz., masz. z popr. rkp., kkp., j. pol., ros., l., k. 79
Druk: „Musica Antiqua Europae Orientalis”, VIII, Acta Slavica, Bydgoszcz 1988, s. 169–171.
38. *Druga metropolia w Polsce czasów Chrobrego. Rzeczywistość czy wymysł Galla Anonima?*
Zagadka drugiej metropolii w Polsce
Teksty i streszczenie
Ok. 1997, rkp., kkp., l., k. 60
Druk: „Rocznik Historyczny”, R. 63: 1997, s. 7–15
39. *Z najnowszych dziejów apokryfów dotyczących wczesnośredniowiecznej Słowiańszczyzny*
Tekst
Ok. 1997, rkp., masz. i wydruk komp. z popr. rkp., l., k. 18
Druk: *Homines et societas. Czasy Piastów i Jagiellonów*. Studia historyczne ofiarowane Antoniemu Gąsiorowskiemu w 65 rocznicę urodzin, Poznań 1997, s. 531–541
40. *Znaczenie i skutki Warny*
Tekst, fragmenty tekstu, notatki
Ok. 1997, rkp., kkp. l., k. 111
Druk: „Balcanica Posnaniensia”, 8: 1997, s. 109–118
41. *Akwileja czy Grado. Przyczynek do interpretacji. Vita Methodi, cap. V*
Tekst, streszczenie, wypisy z literatury i źródeł, bibliografie, notatki, korespondencja 1997–1998, rkp., masz., kkp., l. i sz., k. 153
Druk: *Kraje słowiańskie w wiekach średnich. Profanum i sacrum*, Poznań 1998, s. 484–491

42. *Informacje „Descriptio Europae Orientalis” na tle innych przekazów średniowiecznych o Albańczykach*

Tekst, wypisy z literatury i źródeł, bibliografie, notatki

Ok. 1999, rkp., masz. z popr. rkp., kkp. z popr. rkp., l., k. 156

Druk: „Balcanica Posnaniensia”, 9/10, 1999, s. 85–95.

D. Referaty i odczyty

43. *Czy miasta Mesembria i Płowdiw należały do pierwszego państwa bułgarskiego?*

Streszczenie referatu na II Kongres Bałkanistyczny w Atenach – maj 1970

1970, masz. z popr. rkp., j. franc., pol., l., k. 9

44. *Kilka uwag w sprawie kontaktów Słowian z ludami tureckimi*

Ludy turecko-mongolskie a Słowianie do X w. Wstęp do systematyki stosunków

Teksty i fragmenty tekstu

Ok. 1975 i b.d., masz. z popr. rkp., l., k. 53

45. *Nabljudenija nad načalom polsko-bułgarskich otnošení*

Tekst referatu z sesji Komisji Polsko-Bułgarskiej 15–16 maja 1980 roku

1980, masz. z popr. rkp., j. ros., l., k. 15

46. *Korzenie konfliktów narodowościowych na Bałkanach*

Sytuacja demograficzna na ziemiach Starej Serbii z Kosowem oraz Macedonii zachodniej w przededniu traktatów bałkańskich

Tekst referatu wygłoszonego na sympozjum pt. „VII Balcanicum – Konteksty konfliktów. Przeszłość i teraźniejszość sytuacji narodowościowej w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej”, Poznań 10–12 czerwca 1996

1996 i b.d., rkp., masz. z popr. rkp., kkp, druk, l., k. 25

E. Hasła do encyklopedii i słowników

47. *Słownik starożytności słowiańskich*

Hasła: Aio – Boguta Morawski, teksty, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł

Ok. 1960–1996, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 292, zob. aneks 1

48. Jw.

Hasła: Boilas – Comes, teksty, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł

Ok. 1960–1996, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 241, zob. aneks 1

49. Jw.

Hasła: litera D, teksty, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł

Ok. 1960–1996, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 228, zob. aneks 1

50. Jw.

Hasła: Egzarcha – Geza I, teksty, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł

Ok. 1960–1996, rkp., masz. z popr., j. łac., pol., l., k. 191, zob. aneks 1

51. Jw.

Hasła: Geza II–Izot, teksty, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł

Ok. 1960–1996, rkp., masz. z popr. rkp., j. łac., pol. l., k. 306, zob. aneks 1

52. Jw.

Hasła: litery J–K, teksty, bibliografie, notatki, wypisy z literatury

Ok. 1960–1996, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 247, zob. aneks 1

53. Jw.
Hasła: Leon II–Ohtum, teksty, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960–1996, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 215, zob. aneks 1
54. Jw.
Hasła: Organas–Prosek, teksty, bibliografie, notatki, wypisy z literatury
Ok. 1960–1996, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 274, zob. aneks 1
55. Jw.
Hasła: Ras–Sobory powszechne a Słowianie, teksty, bibliografie, notatki, wypisy z literatury
Ok. 1960–1996, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 237, zob. aneks 1
56. Jw.
Hasła: Soluń–Turda, teksty, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960–1996, rkp., masz. z popr. rkp., j. grec., pol., węg., l., k. 228, zob. aneks 1
57. Jw.
Hasła: Tureckie ludy–Wyrzata, teksty, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960–1996, rkp., masz. z popr. rkp., j. franc., niem., pol. l., k. 203, zob. aneks 1
58. Jw.
Hasła: Zadruga–Żydzi, teksty, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960–1996, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 131, zob. aneks 1
59. Jw.
Hasła: żywoty świętych, teksty, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960–1996, rkp., masz., kkp., j. niem., pol., serb.-chorw., l., k. 292, zob. aneks 1
60. *Mały słownik kultury dawnych Słowian*
Hasła, fragment artykułu przeglądowego o piśmiennictwie i literaturze u Słowian, wypisy z literatury, bibliografia
Ok. 1972, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 38
Druk: Warszawa 1972
61. *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas*
Hasła: Abaujvar–zapowiedź
Ok. 1980–1995, rkp., masz., druk, kkp., j. pol. i niem., l., k. 190, zob. aneks 2
62. *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu*
Hasła (wersja rękopiśmienna), bibliografie
Ok. 1995–2000, rkp., masz., sz., k. 139, zob. aneks 3
63. Jw.
Hasła: Aleksander III–Ładoga Stara (wersja maszynopiśmienna)
Ok. 1995–2000, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 136, zob. aneks 3
64. Niezidentyfikowany słownik
Hasła–europejscy władcy i dostojnicy kościołni z XV wieku
B. d., rkp., l., k. 33, zob. aneks 4

F. Wykłady i recenzje

65. *Dzieje Kościoła katolickiego*
Teksty wykładów, bibliografie, notatki
1983–1984, rkp., l., k. 191

66. Prace drukowane

Teksty recenzji (A–J), bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
1953–1995, rkp., masz. z popr. rkp., kkp., druk, j. grec., niem., pol., l., k. 234, zob.
aneks 5

67. Jw.

Teksty recenzji (K–Z), notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1955–1998, rkp., masz. z popr. rkp., kkp., j. łac., niem., pol., l., k. 295,
zob. aneks 5

G. Materiały warsztatowe

68. *Rola Litwy w walce Rusi z Tatarami do 1380 roku*

Wypisy z literatury i źródeł, fiszki bibliograficzne
Ok. 1956, rkp., l., k. 372

69. *Słownik starożytności słowiańskich*

Bibliografie do haseł
Ok. 1960–1996, rkp., l. i sz., k. 79

70. Jw.

Bibliografie do haseł
Ok. 1960–1996, rkp., l., k. 205

71. Jw.

Bibliografie
Ok. 1960–1996, rkp., l., k. 210

72. Jw.

Bibliografie
Ok. 1960–1996, rkp., l., k. 220

73. Jw.

Bibliografie, notatki, wypisy z literatury
Ok. 1960–1996, rkp., druk, l., k. 203

74. Jw. – hasła: Papieże średniowieczni

Bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
B.d., rkp., kkp., l., k. 219

75. Łodzie i statki w Bizancjum i u Słowian południowych

Wczesnośredniowieczna sztuka wojenna u Słowian
Czołgi i wozy bojowe z I wojny światowej
Wypisy z literatury i źródeł
Po 1961–po 1982, rkp., kkp., j. bułg., grec., pol., serb.-chorw., słowacki, l., k. 128

76. Inkwizycja i herezje

Wypisy z literatury i źródeł, notatki, wycinki prasowe
1963–1997 i b.d., rkp., kkp., druk, l., k. 73

77. Górnictwo i metalurgia żelaza na ziemiach bułgarskich w średniowieczu

Patriarchat akwilejski
Studia prosopograficzne do Asenów i Nemanjićów
Żupy i żupanowie serbscy
Wypisy z literatury i źródeł, notatki, bibliografia
Po 1963–po 1985 i b.d., rkp., l., k. 78

78. Państwo Wielkomorawskie
 - Rozbicie dzielnicowe i zjednoczenie ziem polskich na przełomie XIII i XIV wieku
 - Saraceni w polskich źródłach średniowiecznych
 - Sprawa polskiej krucjaty przeciwko Prusom w 1 połowie XIII wieku
 - Wypisy z literatury i źródeł, wycinki prasowe
 - Po 1967 i b.d., rkp., kkp., druk, j. łac., pol., l., k. 59
79. *Kościół organizacja w Bułgarii (do końca XII wieku)*
 - Wypisy z literatury i źródeł, notatki
 - Po 1969, rkp., j. grec., pol., l. i sz., k. 263
80. *Początki herezji na ziemiach polskich*
 - Wypisy z literatury i źródeł, notatki, bibliografie, plan rozprawy doktorskiej
 - Ok. 1970, rkp., masz., j. łac., niem., pol., l., k. 128
81. *O znaczeniu ostróg jako wyznacznika etnicznego w stosunkach Słowian z koczownikami*
 - Wypisy z literatury, notatki
 - Ok. 1971–1975, rkp., l., k. 61
82. Etnogeneza Wołochów (Rumunów)
 - Wypisy z literatury i źródeł, bibliografia
 - Po 1972, rkp., j. franc., łac., pol., l., k. 73
83. *Waldensi na Pomorzu i w Nowej Marchii w świetle protokołów szczecińskiej inkwizycji z lat 1392–1394*
 - Tekst, wypisy z literatury i źródeł, bibliografia, fragmenty tekstu
 - Ok. 1973, rkp., druk, j. łac., niem., pol., l., k. 153
 - Druk: „Materiały Zachodniopomorskie”, T. 19, 1973, s. 493–509
84. Imperium Otomańskie w XVI wieku
 - Stosunki polsko-tureckie
 - Wypisy z literatury i źródeł, objaśnienia do tekstu, notatki
 - Po 1973 i b.d., rkp., masz. z popr. rkp., j. franc., niem., pol., wł., l., k. 38
85. Protobułgarzy–Bułgarzy
 - Wypisy z literatury i źródeł, notatki, założenia do pracy
 - Po 1973, rkp., kkp., j. łac., niem., pol., l., k. 71
86. Cerkiew bułgarska we wczesnym średniowieczu
 - Wypisy z literatury
 - 1975–1997 i b.d., rkp., kkp., druk, j. bułg., franc., niem., pol., l. i sz. k. 61
87. *Słowianie a ludy turecko-mongolskie w VI–IX w. Próba systematyki wzajemnych stosunków*
 - Wypisy z literatury i źródeł, plan opracowania, założenia do pracy
 - Ok. 1975–1980 i b.d., rkp., kkp., j. pol., słoweń., l., k. 239
88. Jw.
 - Bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
 - Ok. 1975–1980 i b.d., rkp., l., k. 378
89. *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria grecka*
 - Wypisy z literatury i źródeł, notatki, bibliografie
 - Ok. 1976–1997, rkp., masz., j. grec., łac., niem., pol., l., k. 214, zob. aneks 6

90. *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria grecka*
Wypisy z literatury i źródeł, notatki, bibliografie
Ok. 1976–1997, rkp., masz., j. grec., łac., niem., pol., l., k. 263, zob. aneks 6
91. *Skąd się wzięli Słowianie w dzisiejszych Włoszech we wczesnym średniowieczu?*
Wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1979, rkp., j. łac., pol., l., k. 132
92. *Głosy tureckie do rozbioru krytycznego „Annalium” Długosza*
Wypisy z literatury i źródeł, notatki
Ok. 1983, rkp., masz., l., k. 103
93. *Władysław Warneńczyk w tradycji i legendzie*
Wypisy z literatury i źródeł, notatki, bibliografie, plan i założenia pierwotnej rozprawy habilitacyjnej
Po 1984, rkp., masz. z popr. rkp., j. franc., pol., tur., l. i sz., k. 143
94. *Kościół grekokatolicki (unicki) na dawnych ziemiach polskich*
Wypisy z literatury, bibliografie, notatki, fragmenty opracowania
Ok. 1986–1994, rkp., masz., l., k. 55
95. *Relacje Eneasza Sylwiusza Piccolominiego o zdobyciu Konstantynopola (1453) i uwagi o ich recepcji*
Wypisy z literatury i źródeł, bibliografia, kserokopie artykułów z czasopism naukowych
Po 1988, rkp., masz., kkp., j. bułg., łac., niem., pol., ros., l., k. 124
96. *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas*
Wypisy z literatury i źródeł, bibliografie
Po 1990, rkp., masz., j. niem., pol., l., k. 202
97. *Vlad Tepes (Vlad Palownik) – gospodar rumuński*
Wypisy z literatury i źródeł, notatki, wycinki prasowe, mapy, bibliografie
Po 1990, rkp., kkp., druk, j. ang., franc., niem., pol., rum., wł., l., k. 286
98. *Warna 1444*
Wypisy z literatury i źródeł, bibliografie, notatki
Ok. 1993–1994 i b.d., rkp., masz., wydruk komputerowy, druk, j. j. franc., łac., niem., pol., l., k. 340
99. *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu*
Wypisy z literatury, bibliografie, notatki, fragmenty opracowań
Ok. 1995–2000, rkp., masz., druk, l., k. 156
100. *Druga metropolia w Polsce czasów Chrobrego. Rzeczywistość czy wymysł Galla Anonima*
Wypisy z literatury i źródeł, bibliografie, notatki
Ok. 1997, rkp., kkp., l., k. 120
101. *Polska pierwszych Piastów*
Wycinki prasowe
1999–2000 i b.d., druk, l., k. 21
102. *Bałkany w przekazach „Annales” Jana Długosza*
Wypisy z literatury i źródeł, fragmenty tekstów i notatki, bibliografia
B. d., rkp., masz., l., k. 372

103. Bałkany w przekazach „Annales” Jana Długosza
Wypisy z literatury i źródeł, fragmenty tekstów i notatki, bibliografia
B. d., rkp., l., k. 357
104. Biskupi i urzędnicy Królestwa Węgierskiego z 2 połowy XIV wieku
Wypisy z literatury i źródeł, notatki
B.d., rkp., l., k. 186
105. Bizancjum
Bibliografia
B.d., rkp., druk, l., k. 110
106. *Lettres du bienheureux évêque de Bulgarie, kyr Théophylacte d’Achrida*
Kserokopie tekstu źródłowego
B.d., kkp., j. franc., l., k. 144
107. Historia powszechna i Polski
Bibliografie
B.d., rkp., l., k. 126
108. Historia powszechna i Polski
Bibliografie w układzie numerycznym
Ok. 1977–1993, rkp., l. i sz., k. 149
109. Historia powszechna i Polski
Bibliografie z sygnaturami bibliotecznymi
Ok. 1980–2000, rkp., l. i sz., k. 87
110. Historia powszechna i Polski
Notesy z wypisami z literatury, bibliografiami i notatkami
B.d., rkp., druk, l. i sz., k. 105
111. Historia powszechna i Polski
Wykazy książek i czasopism naukowych
B.d., rkp., masz., l., k. 49
112. Historia powszechna i Polski
Zakładki czytelní Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu
1952–1969, rkp., l., k. 163
113. Historia powszechna i Polski
Zakładki czytelní Biblioteki Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk
1979–1991, rkp., l., k. 139
114. Królestwo Węgier
Wypisy z literatury i źródeł, notatki, mapy
1984 i b.d., rkp., kkp., l., k. 198

II. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ I REDAKCYJNO-WYDAWNICZEJ

115. Sesja naukowa zorganizowana w związku z obchodem 40-lecia Rewolucji Październikowej, a poświęconej problematyce początków państwa ruskiego „VII Balcanicum. Konteksty konfliktów. Przeszłość i teraźniejszość sytuacji narodowościowej w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej”, sympozjum naukowe (Poznań 10–12 czerwca 1996)
„Korzenie europejskiej cywilizacji”, sesja naukowa (Bratysława 10–11 lutego 2000)
Programy, referaty i streszczenia referatów, honoraria za referaty ogłoszone na VII Balcanicum, korespondencja
1957–2000, kkp., wydruk komp., druk, l., k. 32
116. *Słownik starożytności słowiańskich*
Wykazy haseł do opracowania
Ok. 1961–1996, rkp., masz., l., k. 69
117. *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas*
Uwagi i spostrzeżenia odnośnie haseł innych autorów
1984, rkp., masz., l., k. 93, zob. aneks 7
118. *Jw.*
Poprawki edytorskie, uwagi ogólne – metodyka pracy, wykazy haseł do opracowania, korespondencja wydawnicza
Po 1990, rkp., masz., j. niem., pol., l., k. 142
119. *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu*
Wykazy haseł do opracowania, projekt wydawnictwa
Ok. 1998, rkp., masz., wydruk komputerowy, l., k. 72
120. Opiniowanie dla celów wydawniczych
Teksty opinii i recenzji, umowy o dzieło, oświadczenie, zgłoszenia i zobowiązania, rachunek, dowody nadania, korespondencja
1995–1998 i b.d., rkp., masz., wydruk komp., kkp., druk, l., k. 75, zob. aneks 8
121. Rozprawa habilitacyjna Ilony Czamańskiej
Opinia, autoreferat o pracy badawczej, życiorys, spis prac, korespondencja
1996, wydruk komp., kkp., druk, l., k. 16

III. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE, O TWÓRCY SPUŚCIZNY, RODZINNE

122. Życiorys, kwestionariusze osobowe, fragment notatnika osobistego, spisy prac własnych, sprawozdanie
1966 – po 1992 i b.d., rkp., masz., kkp., l., k. 57
123. Materiały ze studiów historycznych na Uniwersytecie Poznańskim
Wypisy z literatury, bibliografie, notatki
Ok. 1952–1956, rkp., l., k. 230
124. Przewód habilitacyjny
Życiorys, autoreferat rozprawy habilitacyjnej
1995, kkp., l., k. 8

125. Śmierć i pogrzeb
Nekrologi i wspomnienia pośmiertne
2000–2001, kkp., l., k. 8
126. Wincenty Swoboda
Artykuły o twórcy spuścizny i recenzje prac
1991–2024., kkp., l., k. 25
127. Rodzina żony Anny
Wypisy z literatury
1998, kkp., l., k. 7

IV. KORESPONDENCJA

128. Korespondencja wychodząca i wpływająca
1995–2000 i b.d., rkp., masz., druk, l., k. 10, zob. aneks 9

V. ZAŁĄCZNIKI

129. Wincenty Swoboda
Nadbitki artykułów
1962–1985, rkp., kkp., druk, l., k. 175, zob. aneks 10
130. Wincenty Swoboda
Nadbitki recenzji
1959–1983, rkp., druk, sz., k. 118, zob. aneks 11
131. Europa środkowa i Bałkany
Mapy historyczne i geograficzne
1956–1980 i b.d., druk, l., k. 11

ANEKS 1

J. 47. *Słownik starożytności słowiańskich* – Hasła:

Aio książę Benewentu
Akwileja
Alanowie
Albania
Aleksander III papież
Alpar (Tiszaalpar)
Anaklet II papież
Anastazy Bibliotekarz
Andronik I Komnen
Andrzej Apostoł
Andrzej Scyta czyli Słowianin
Archont
Arkadiopol (Arkadiopolis)
Al-Artanija
Athos
Bakonybél
Ban
Basarabi

Bazyli Eunuch
Bezprym
Biegalnica
Bierezań (Eleuteriune wyspa)
Bitolj
Bizancjum a Słowianie
Bodrog żupa
Bogat
Bogomilcy
Boguta Morawski

J. 48. J.w.
Boilas
Boioannes
Borił (Scyta) i German
Branas (Vranas)
Braslav dux
Bulgaria
Chagan (Kagan)
Chazarowie
Chersones
Chryścianizacja Małopolski
Chryścianizacja Słowian
Comes

J. 49. J.w.
Damian abp bułgarski i patriarcha
Damian Słowianin
Dawid (Jan) abp ochrydzki
Dawid brat Samuela Komitopula
Dābica (Doboka)
Debrova (Dobrova)
Derbend
Deseczki Izenbeka
Despotes
Devnja – Marcianopolis
Dewelt (Develt)
Devol
Dobromir
Dometa (Dobeta) - możny bułgarski
Doros – Teodoros
Drač
Dragomir
Drăstar (Drster)
Drinopolis
Dromici
Drugowitia
Duks (Dux) / Dukat
Dulo – dynastia bułgarska
Dunaujvaros

J. 50. J.w.

Egzarcha

Ekloga

Emeryk syn króla Stefana Wielkiego

Erkesija Wał

Eufemia żona króla Kolomana

Eufrozyna Mściławówna królowa węgierska żona Gezy II

Eunuch

Ezeros biskupstwo

Filip patriarcha bułgarski

Freising

Friesach (Breže)

Garadua gród w Słowacji

Gelu / Gyula

Georgios Synkellos abp bułgarski

German (Gabriel) patriarcha bułgarski

Geza I król Węgier

J. 51. J.w.

Geza II król Węgier

Gład

Gratschach

Graz

Grzegorz I Wielki

Gunther (Gunter) Eremita

Hadrian II (III) papież

Harald Hardrada

Harun ibn Jachya

Helena

Helgu

Hildigis wódz Herulów

Homiliarz Opatowicki

Houos silva u Anonima Węgierskiego

Hudud al-Alam

Igfon silva

Ignacy patriarcha

Indeks librorum priohibitorum

Innocenty III papież

Inskrypcje

Inskrypcje bułgarskie

Issacea – Noviodumum

Izbornik 1073 r.

Izbornik 1076 r.

Izot legendarny car bułgarski

J. 52. J.w.

Jablonica

Jachja ibn Said z Antiochii

Jan VIII
Jan IX papież
Jan X papież
Jan XIII papież
Jan XV papież
Jan z Nikui
Jassi
Jerzy Węgrzyn
Joanina (Janina)
Judenburg
Kalojan car bułgarski
Kanina
Katalog du Cange'a
Kiercz (Kercz)
Klagenfurt
Komenton
Kormesios
Kotokios
Krepča
Kult Świętych

J. 53. J.w.
Leon II bp rostowsko-suzdalski
Leon Diakon
Liturgia słowiańska
Małaja Pereszczepina
Maria żona Piotra cara bułgarskiego
Maria Saal
Matičany koło Prištiny
Melnik
Memmorot
Mesembria
Mezopotamia Zachodu
Millstatt
Mojżesz Komitopul
Mokros – legendarny władca bułgarski
Molzbichl
Moosburg (Možberk)
Mosty u Słowian
Możni u Słowian. 1. Bułgaria
Narentanie
Naum
Nicetas Choniates
Nin
Nina
Ohtum (Ajtony)

J. 54. J.w.
Organas
Organizacja Kościoła – Bułgaria

Organizacja Kościoła na Rusi
Organizacja Kościoła – Serbia i Chorwacja
Organizacja Kościoła – Słowenia
Organizacja Kościoła na Węgrzech
Organizacja Kościoła na Bałkanach
Otrok
Papiestwo a Słowianie
Parik/Parikowie
Paspirios
Pašman – wyspa
Patareni
Patavica silva
Paulikianie
Paweł z Monemwazji
Peloponez. Słowianie na Peloponezie
Petar prior Splitu
Petra
Piotr abp Splitu
Piotr Ketelenyi abp Splitu
Pirogordus dux
Plomin
Pocisie
Powołże
Prawo bizantyńskie u Słowian
Prespa
Pribimir
Prior
Prosek
Protobułgarzy

J. 55. J.w.
Ras
Ravna
Responsa Nicolai I Papae
Rodopy
Romanie
Rosa
Rościsław
Ruse
Sabin
Sabir
Sabokowie
Salam
Salomon
Salzburg
Samuel
Sandanski
Savaria
Savinja
Sclavonia

Scythia Minor
Seclavia
Senj
Serblias
Servia
Sewar
Siedem plemion
Siedmiogród
Silva More
Siwin (Sivin)
Skadar
Skampa (Černik)
Skanderbeg
Skazanije
Skopje
Slipij
Sław`
Słowianie
Słowianie w Austrii
Słowianie w Bitynii
Sobory powszechne a Słowianie

J. 56. J.w.
Sołuń
Sparuna
Srd i Valch
Staffelstein ob. Wogastisburg
Stanilma
Stanimaka
Stara Zagora
Stary Tekov (Borsód gród)
Stefan arcybiskup
Stefan – ban i protospatarius
Stefan – legat papieski na Morawach
Stefan II król węgierski
Stefan III król węgierski
Stefan V
Stefaniaka Skosta
Strumica
Studenica
Styria
Sudok–Suroš
Svač
Svatobor
Svevladiči
Sycylia. Słowianie na Sycylii
Symeon car bułgarski
Symeon Logotheta
Szeklerzy
Škofja Loka

Szkolnictwo
Szumen
Taktikon Eskurialski
Taridin
Tatimir
Tegemsee
Telec
Telerig
Teli–Orman
Tema
Teodor Balsamon
Teodor kapkan
Teodor Prodomos
Teodor Studyta
Teodozja (Kaffa)
Teofanes Wyznawca
Teofylakt Ochrydzki
Teofylakt patriarcha
Teofylakt Simokatta
Terwel
Tesalia
Teurnia
Tichomil–Tihomir
Tichomir brat Stefana Nemanji
Tichona–Dymitr Tichona
Ticza
Tihomir
Tmutorokan
Tomasz mnich (zwany ze Scytii)
Tomasz Słowianin
Tomislav
Toparcha
Toparcha Gothicus
Topir (Topeiros)
Tracja
Traisen
Trybut
Tudun
Tullu
Turcy Wardarioci
Turda

J. 57. J.w.
Tureckie ludy
Turkia
Typikony
Tyrnowo
Udvarnici
Umaz
Unogundurowie (Protobułgarzy/Onogurowie)

Uroš bratanek (synowiec) Vukana
Uroš I
Uroš II
Vatopedi
Velbužd
Velikovec (Völkeremarkt)
Verria
Veszprémski typikon
Via Diagonalis
Via Egnatia
Vicina
Vikš
Viminacium
Vinedorum marca
Vraca
Vrap (Albania)
Vuilgarii
Wadim Nowogrodzki
Wajunici
Walluk
Waltunk
Wardar
Warna
Wasilica
Wasył arcybiskup tyrnowski
Wasył herezjarcha
Wasyłko Rościsławowicz
Welegezyci
Welikia
Wenecja
Wenetowie/Wenedzi/Vinedi
Werigawa
Węgry
Widyn
Wiedeń
Wiedeński las
Wierzenia i ofiary
Wieś (plemię)
Witogowo
Władysław książę Tauroscytii
Władysław I król Węgier
Władysław II król Czech
Władysław II król Węgier
Włochy. Słowianie we Włoszech
Włocławek
Włodzimierz Wielki
Wod
Woden
Woleron
Wołga

Wołodisław
Wołosi
Wsiewołod Mścislawowicz
Wyrzata

J. 58. J.w.
Zadruga
Zagora
Zakon Sudmyj Ljudem
Zakonik Dušana
Zalawar (Salavar)
Zapiska Teodula
Zbiegowie polityczni
Zbieractwo
Zebegoi
Zemen
Zemiżizn
Zlatograd (cmentarzysko)
Złatostruj
Zodan / Zotan (Zodanus / Zotanus)
Zwette
Zwinisthlabos
Zyrianie
Żegluga
Žiča
Žiče
Župa / Župan
Žydzi

J. 59. J.w.
Żywot Atanazego
Żywot Bazylego Nowego
Żywot św. Blazjusza
Żywoty, cuda i kult św. Dymitra
Żywot Gabriela Lemowskiego
Żywot Gebeharda
Żywot św. Gellerta
Żywot Ignacego Patriarchy
Żywot św. Jana Włodzimierza
Żywoty, cuda i kult Św. Jerzego
Żywot Joachima Osogovskiego
Żywoty Konstatntyna – Cyryla i Metodego
Żywot Łazarza
Żywot Łukasza Nowego Żywoty Nauma
Żywot Nikona Metanorty
Żywot Piotra z Argos
Żywot św. Ruperta
Żywoty Sawy
Żywot Stefana
Żywot Teodora Studyty

Żywot Virgilego
Żywoty Świętych
Żywotopisarstwo

ANEKS 2

J. 61. *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas*

Hasła:

Abaujvar

Abraham

Agaton morawski

Albaner

Albanien

Alciocus lub Alzeco

Aleksy św.

Amalfi

Anastazy Bibliotekarz

Anonymi Descriptio Europae Orientalis

Anonymus de Bulgaris

Apsich

Arpad

Arpadowie

Astryk–Anastazy

Avarum solitudines

Bajan

Befulci

Bela I

Bela II

Bela III

Bela IV

Biskup

Bleda

Bogat

Botond

Brauweiler

Bulcsu

Chrystianizacja Polski

Chrystianizacja Słowian

Dagome (lub Dagone) iudex

Eremici

Ibrahim ibn Jaqub al Israili al at Turtuši

Kult obrazów

Odpust

Opat

Pokuta

Powstanie (Bałkany)

Spowiedź

Zapowiedź

ANEKS 3

J. 62–63. *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu*

Hasła:

Aleksander III
Anchiallo (dziś Pomorie)
Andrzej Bogolubski
Antowie
Arthanija (Arsanija)
Asboth Oszkar
Asenowie (Asenidzi)
Askold i Dir
Athos
Auty Robert
Baudouin de Courtenay Jan Ignacy Nieciśław
Berneker Erich
Bobčev Stefan Savov
Bodjanskij Osip Maksimovič
Bogdan Ioan
Bogišić Baltazar
Bogomilstwo
Bogomiłowie
Borys II car Bułgarii
Borys – Michał
Borys i Gleb
Brjaczestaw Izjaławowicz
Brodnicy (Berlad, Bierładnicy)
Bulić Frane
Byliny
Chorwaci tzw. ruscy
Chorwacja Biała
Chryścianizacja Słowian
Ćorović Vladimir
Čyževskij Dmytro
Dagome (Dagone) iudex
Daničić Djura
Derewlanie
Desa – wielki żupan Raszki
Devnja
Diels Paul
Dinekov Petar Nikolov
Dregowicze
Drinov Marin Stojanov
Dujčev Ivan Simeonov
Dulebowie (Bużanie/Wołyńianie)
Durnovo Nikolaj Nikolaewiç
Florinskij Timofiei Dimitrijevič
Florovskij Antoni Vasiljevič
Francev Vladimir Andreevič
Gebauer Jan

Georgiev Emil Ivanov
Gniezdowo
Golubinskij Jevgenij Evstigniejevič
Gorski Aleksandr Vasiljevič
Gošev Ivan Ivanov
Gospodinov Jordan
Gospovetsko Polje/Zollfeld
Grabar André
Gracianskij Nikolaj Pavlovič
Grafenauer B.
Grekov Boris Dmitrievič
Grigorovič Viktor Ivanovič
Grot Konstantin Jakovlevič
Hamm Josip
Hanka Vaclav
Hauptmann Ljudmil
Havránek Bohuslav
Hilarion
Hilferding Aleksandr Fedorovič
Horák Bohuslav
Hovajskij Dmitrij Ivanovič
Hruševskij Mychajło
Igor ks. ruski
Ilinskij Grigorij Andreevič
Ilovajskij Dmitrij Ivanovič
Inskrypcje
Intronizacja władców słowiańskich
Ivanov Jordan
Izjasław – Dymitr Jarosławowicz
Izjasław – Pantalejmon Mściśławowicz
Jagić Vatroslav / Ignaz
Jakobson Roman
Jaropełk Światosławowicz
Jarosław zwany Mądrym
Jarosław Władymirowicz ks. halicki
Jerzy Władymirowicz zwany Dołgorukim (Jurij Dołgorukij)
Karadžić Vuk
Karaman Ljubo
Karamzin Nikołaj Michajłovič
Karantania
Kij, Szczek i Choriv
Kijów
Kiparsky Valentin
Klaić Nada
Klaić Vjekoslav
Kliment (Klemens) zwany Ochrydzkim
Kniezsa Istvan
Komitopulowie (Komitopuli)
Kondakov Nikodim Pavlovič
Konstantyn (Cyryl) i Metody

Kopitar Jernej
Kos Franjo
Kos Milko
Kosezi (Edlinge)
Kraina (Carniola)
Križanić Juraj
Krywicze
Kuev Kujo Markov
Kurz Josef
Lamanskij Vladimir Ivanovič
Leskien August
Lewicki Tadeusz
Ładoga Staraja
Madara
Mažuranić Vladimir
Mścislaw – Fiodor – Harald Władymirowicz
Mścislaw – Konstantyn Władymirowicz
Narentanie
Naum Ochrydzki
Novaković Stojan
Nowogród Wielki
Obodrzyce Naddunajscy
Ochryda (Ochrid)
Oleg – Michał Światosławowicz
Ostojić Ivan
Ostrów Lednicki
Paszkiewicz Henryk
Piotr car bułgarski
Piśmiennictwo u Słowian
Pliska
Prawda Ruska
Presław Wielki
Presławiec
Prespa
Rački Franjo
Radojčić Nikola
Ramovš Fran
Ras
Religia Słowian
Roman Mścislawowicz
Rościslaw – Michał Mścislawowicz
Rościslaw Władymirowicz
Samuel
Serbowie Biali
Siedem plemion (rodów)
Siewierzanie
Siewierzanie bałkańscy
Sklawenowie
Sklawinia / Sklawinie
Skok Petar

Smoleńcy
Sofia
Stefan Nemanja
Strumińcy / Strymińcy
Symeon Wielki
Światopełk Izjasławowicz
Światosław Mikołaj Jarosławowicz
Światopełk Władymirowicz zw. Okajannym
Świątynie pogańskie
Šišić Ferdinand
Tmutotokan
Tywercy
Ulicze
Uspenskij Fiodor
Vinski Zdenko
Vukan
Waregowie
Wenedowie
Władymirko Wołodarewicz
Włodzimierz Jarosławowicz ks. nowogrodzki
Włodzimierz Wasyli Monomach
Wsiesław Brjaczysławowicz
Wsiewołod (Andrzej) Jarosławowicz zw. Tichym
Wsiewołod Jurewicz „Wielkie Gniazdo”

ANEKS 4

J. 64. Niezidentyfikowany słownik
Hasła – europejscy władcy i dostojnicy kościoła z XV wieku:
Albrecht II
Albrecht VI
Aleksander Dobry
Alfons V Aragoński
Bayezid I Yildirim
Bayezid II Sultan
Elżbieta
Eugeniusz IV papież
Fryderyk III
Jerzy z Podiebradu
Julian Cesarini
Maciej Korwin
Mircza Stary
Piccolomini Eugeniusz Sylwiusz
Stefan Wielki
Ulrich von Eitzing
Ulryk II Cylejski
Wład II Diabeł (Vlad Dracul)
Wład Palownik (Vlad Tepes)
Władysław Jagiellończyk (Władysław Warneńczyk)
Władysław Pogrobowiec
Zygmunt Luxemburg [Luksemburski]

ANEKS 5

J. 66. *Prace drukowane. Recenzje*

Actes de Xéropotamou, édition diplomatique par J. Bompaire, T. 1–2, Paris 1964.

Angelov Dimitar, *Agrarnite otnosenija v Severna i Sredna Makedonija pres XIV vek*, Sofija 1958, s. 256 – „Kwartalnik Historyczny”, 70: 1963.

Babinger Franz, *Die Aufzeichnungen des Genesen ... „Sitzungsberichte d. Bayerische Akademie d. Wissenschaften”*, 1956, Heft 8.

Babinger Franz, *Z dziejów imperium Osmanów. Sultan Mehmed Zdobywca i jego czasy*.

Przełożył T. Zabłudowski, Warszawa 1977, 567 s. – „Mówią Wieki”, 1978 nr 2 s. 37.

Barišić F., *Čuda Dimitrija Soulunskog kao istoriski izvori*, „Posebna izdanja SAN

Wizantinološki Institut”, knjiga 2 (219), Beograd 1953.

Beck Hans-Georg, *Kirche und theologische Literatur im byzantinischen Reich*,

Byzantinischen Handbuch im Rahmen des Handbuchs der Altertumswissenschaft, Zweiter Teil, Erster Band, Zweite Auflage, München 1977, s. 835 – „Studia Źródłoznawcze”, T. 25: 1980.

Българска Академия на Науките. Izvori za българската istorija, T. 8: *Grъcki izvori za*

българската istorija, T. 4, съставили i redaktirovali: Ivan Dujčev, Genoveva Cankova-Petkova, Vasilka Търкова-Zaimova, Ljubomir Jončev, Петър Тивчев, Sofija 1961, s. 358.

Bombaci A., *Nuovi fermani greci di Maometo II*, „Byzantinische Zeitschrift”, T. 47, 1954, s. 298–319.

Chitimia Ion C., *W sprawie Kallimacha i jego wywodów o rzymskim pochodzeniu narodu i języka rumuńskiego*, „Studia Źródłoznawcze”, T. 19, s. 273–274 (odpowiedź).

Constantine Porphyrogenitus, *De administrando imperio*, vol. 2, Commentary by F. Dvornik, R. J. H. Jenkins, B. Levis, G. Moravcsik, D. Obolensky, S. Runciman, Edited by R. J. H. Jenkins, London 1962, s. 221.

Cronice medievale ale României (Romaniei), T. 1–8.

Dąbrowski Krzysztof, Nagrodzka-Majchrzyk Teresa, Tryjarski Edward, *Hunowie europejscy, Protobułgarzy, Chazarowie, Pieczyngowie*, Wrocław 1975, s. 647 – „Roczniki Historyczne”, R. 44: 1978.

Diplomatički Zbornik Kraljevine Hrvatsko, Dalmacije i Slavonije, svezak 1, uredio Marko Kostrenčić, sakupili i obradili Jakov Stipšić i Miljen Šamšalović, Zagreb 1967, s. 285.

Diplomatički Zbornik Kraljevine Hrvatsko, Dalmacije i Slavonije, svezak XVI, uredio Marko Kostrenčić, dopunili, sumarij i indekse izradili Jakov Stipšić i Miljen Šamšalović, Zagreb 1976, s. 655 – „Studia Źródłoznawcze”, 26: 1981.

Dmitriev Michail Vladimirovič, *Pravoslavie i reformacija. Reformacionnye dviženija v vostočnoslovjanskich zemljach Reči Pospolitoj vo vtoroj polovine XVI v.*, Moskva 1990, s. 135 – „Roczniki Historyczne”, R. 58: 1993 s. 133–135.

Dülger Franz, *Byzantinische Diplomatie. 20. Aufsätze zum Urkundenwesen der Byzantiner*, Ettal 1956, s. 420.

Egger Martin, *Das „Grossmährische Reich”. Realität oder Fiktion? Eine Neuinterpretation der Quellen zur Geschichte des mittleren Donauraumes im 9. Jahrhundert*, Stuttgart 1995, s. 525.

Elezović G., *Ogleđalo cveta ili istorija Mehmeda Nešrije*, Beograd 1958, s.120.

Erbstösser M., Werner E., *Ideologische Probleme des mittelalterlichen Plebejertums, Die Freigeistige Häresie und ihre sozialen Wurzeln*, Berlin 1960, s. 163 – „Roczniki Historyczne”, R. 31, 1965.

- Fekete L., *Die Siyaqat-Script in der türkischen Finanzverwaltung. Beitrag zur türkischen Paläographie mit 104 Tafeln*, T. 1–2, Budapest 1955.
- Fontes Historiae Bulgaricae*, T. 5.
- Gjuzelev Vasil, *Bavarskijat geograf i njakoi vıirosi na bęlgarskata istorija ot ıırvata polovina na IX vek*, „Godišnik na Sofijskija Universitet. Filosofsko-Istoričeski Fakaltet”, T. 58, 1964, kn. 3, s. 279–295.
- Glossar zur frühmittelalterlichen Geschichte im östlichen Europa*, Seria A, T. 1–2; Seria B, T. 1–3 – „Slavia Antiqua”, 30: 1984–1987, s. 141–145.
- Glossar zur frühmittelalterlichen Geschichte im östlichen Europa*, Stuttgart 1990, s. 233.
- Gošev Ivan, *Starobalgarski glagoličeski i kirilski nadpisi ot IX i X v.*, Sofija 1962, s. 196.
- Gracki izvori za balgarskata istorija*, pod red. V. Beševleva, T. 1, Sofija 1954. *Latinski izvori za balgarskata istorija*, pod red. I. Dujčeva, T. 1, Sofija 1958.
- Gręcki izvori za bęlgarskata istorija*, pod red. I. Dujčeva, T. 3, Sofija 1960. *Latinski izvori za bęlgarskata istorija*, pod red. I. Dujčeva, T. 2, Sofija 1960.
- Grivec F., Tomšić F., *Constantinus et Methodius Thessalonicensis Fontes*, T. 4, Zagrabiae 1960, s. 274 – „Studia Źródłoznawcze”, 13: 1968.
- Guboglu M., *Paleografia și diplomatica turco-osmana. Studiu și Album*, București 1958, s. 352.
- Introduction a l’historiographie Roumaine jusqu’en 1918*, Bucarest 1964, s. 100 – „Studia Źródłoznawcze”, 12: 1967.
- Ioannis Scylitzae Synopsis historiarum*. Editio princeps, recensuit Ioannes Thurn. Berolini et Novi Eboraci MCMLXXIII, 580 s. – „Studia Źródłoznawcze”, 24: 1979.
- Izvori za bęlgarskata istorija*, T. 3, pod redakcijata na Ivan Dujčev, Genoveva Cankova-Petkova, Vasilka Tęnkova-Zaimova, Ljubpmir Jončev, Petęr Tivčev, Sofija 1958, s. 378
- Izvori za bęlgarskata istorija*, T. 14. *Gręcki izvori za bęlgarskata istorija*, T. 7, sęstavili Stranimir Litev, Petęr Tivčev, Vasilka Tęnkova-Zaimova, Genoveva Cankova-Petkova, Sofija 1968, s. 299.
- Jacobs Herman, *Die Hirsauer. Ihre Ausbreitung und Reichsstellung im Zeitalter des Investiturstreites*, Band 4, Köln–Graz 1961, s. 270.
- J. 67. Prace drukowane. Recenzje
- Kabrda Josef, *Les documents turcs relatifs impots ecclesiastiques prélevés sur la population Bulgare au XVII-e siecle*, „Archiv Orientalni”, 23, 1955, 1–2, s. 136–177.
- Kabrda Josef, *Les documents turcs relatifs aux droits fiscaux des métropolités orthodoxes en Bulgarie au XVIII siecle*, „Archiv Orientalni”, 1: 1958, s. 59–81.
- Kara Mustafa vor Wien. *Das Tagebuch der Bela gerung Wiens 1683... von R. P. Kreutel*, Graz–Wien–Köln 1955, s. 194.
- Katalog rękopisów orientalnych ze zbiorów polskich*, pod red. Stefana Strelcyna, przy współudziale Mariana Lewickiego i Ananiasza Zajęczkowskiego, T. 4 cz. 1, opracował Zygmunt Abrahamowicz, pod red. Ananiasza Zajęczkowskiego, Warszawa 1959, s. 362 – „Studia Źródłoznawcze”, 8: 1963.
- Kilka uwag o problematyce południowo-słowiańskiej – Wsiemirnaja istorija*, pod red. N.A. Sidorowej, T. 3, Moskwa 1957.
- Koder Johannes, *Arethas von Kaisareia und die sogenannte Chronik von Monembasia*, „Jahrbuch der österreichischen Byzantinistik”, 25: 1976, s. 75–80; *Cronaca di Monemvasia*. Introduzione, testo critico, traduzione e note a cura di Ivan Dujčev, Palermo 1976, XLVII + s. 36 – „Studia Źródłoznawcze”, 24: 1979.
- Konstantin Michajlovič iz Ostrovice, *Janičarove uspomene ili Turska Hronika*, Beograd 1959 – „Studia Źródłoznawcze”, 7: 1962, s. 205–206.

- Kurnatowska Zofia, *Słowiańszczyzna południowa*, Seria: *Kultura Europy. wczesnośredniowiecznej*, zeszyt 3, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1977, s. 256 – „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, 27, 1979, 2, s. 229–233.
- Lemerle Paul, *La Chronique improprement dite de Monemvanie. Le contexte historique et légendaire*, „Revue des Etudes Byzantines”, 21, 1963, s. 5–49 – „Studia Źródłoznawcze”, 12: 1967.
- Lewicki Tadeusz, *Źródła arabskie do dziejów Słowiańszczyzny*, T. 2 cz. 2., Wrocław 1977, s. 152 – „Studia Źródłoznawcze”, 24: 1979.
- Lilie Ralph-Johannes, *Byzanz. Kaiser und Reich*, Köln–Weimar–Wien 1994, s. 278 – „Roczniki Historyczne”, R. 61: 1995, s. 183–185.
- Maenchen-Helfen Otto, *Die Welt der Hunnen Analyse ihrer Dimension*. Deutschsprachige Ausgabe, besorgt von Robert Göbl, Wien–Köln–Graz 1978, s. 572 – „Roczniki Historyczne”, R. 47: 1981.
- Magnae Moraviae Fontes Historici*, T. 1: *Annales et Chronicae*, editors: Dagmar Bartonkova, Lubomir Havlik, Zdenek Masarik, Radoslav Večerka, Pragae – Brunae 1966, s. 387 – „Studia Źródłoznawcze”, 14: 1969.
- Nowe wydania fototypiczne. Marquarta Streif Züge. Procopa z Cezarei opera omnia* – „Studia Źródłoznawcze”, 12: 1967.
- O udziale elementu awarsko-węgierskiego w kulturze Słowian*. Wojciech Szymański, Elżbieta Dąbrowska, *Awarzy, Węgrzy*, Wrocław 1979, s. 259 – „Roczniki Historyczne”, R. 47, 1981, s. 191–196.
- Ostrów Lednicki. U progów chrześcijaństwa w Polsce*, T. 1–2, pod red. Klementyny Żurowskiej, Kraków 1993, s. 302 (recenzja, odpowiedź autorów, replika).
- Panaiteescu P. P., *Incepturilo istoriografiei in tara Romineasca*, „Studii si materiale de istorie medie”, T. 5, 1962, s. 195–255.
- Papsturkunden 898–1048*, bearbeitet von Harald Zimmermann, Band 1, Wien 1984, s. 635 – „Studia Źródłoznawcze”, T. 30, 1988, s. 199–201.
- Photios. Bibliothek*. Text établi et traduit par R. Henry, T. 1–2, Paris 1959–1960, s. 202+225.
- Picchio Riccardo, *Compilazione e trama narrativa nelle „Vite” di Costantino e Metodio*, „Ricerche Slavistiche”, 8: 1960, s. 61–95.
- Procopius din Caesarea, *Razboiul en Gotii*. Editie de H. Mihaescu, *Scriptores byzantini*, T. 3, Bucuresti 1963, s. 304.
- Prosopographie der mittelbyzantinischen Zeit. I. Abteilung (641–867). Prolegomena*. Nach vorarbeiten F. Winkelmanns, erstellt von Ralph-Johannes Lilie, Claudia Ludwig, Thomas Pratsch, Ilse Rochow n.a., Berlin–New York 1998, s. 333.
- Die protobulgarischen Inschriften*, herausgegeben von Veselin Besevliev, Berlin 1963, s. 361. – „Studia Źródłoznawcze”, 12: 1967.
- Rašid ad-Din, *Sbornik letopisej*, T. 1, Moskva 1960 – „Studia Źródłoznawcze”, 9: 1964.
- Reisinger Jutta, Sowa Günter, *Das Ethnikon Sclavi in den lateinischen Quellen bis zum Jahr 900*, Stuttgart 1990 – „Roczniki Historyczne”, R. 57: 1991, s. 165–166.
- Richard Marcel, *Répertoire des bibliothèques et des catalogues de manuscrits grecs*, edition 2, Paris 1958, s. 276.
- Scriptores byzantini*, T. 1–2, București 1958.
- Scriptores byzantine*, T. 5, București 1966, s. 618 – „Studia Źródłoznawcze”, 14: 1969.
- Seibt Ferdinand, *Karl IV. Ein Kaiser in Europa (1346–1378)*, München 1978, s. 488 – „Roczniki Historyczne”.
- Sroka Stanisław., *Z dziejów stosunków polsko-węgierskich w późnym średniowieczu*, „Roczniki Historyczne”,

- Szymański Wojciech, Dąbrowska Elżbieta, *Awarzy, Węgrzy*, Wrocław 1979, s. 259 – „Roczniki Historyczne”, T. 61.
- Ščepkina M. V., *Miniatury Chludovskoj Psaltyri*, Moskva 1977 – „Studia Źródłoznawcze”, 26: 1981, s. 251–252.
- Tanașoca Nicolae-Serban, *De la Vlachie des Assénides au Second Empire Bulgare*, „Revue des Études Sud-Est Européennes”, 19: 1981, z. 3, s. 581–594 – „Balcanica Posnaniensia”, 4: 1989, s. 414–417.
- Vavřínek Vladimír, *Staroslovenské životy Konstantyna a Metoděje*, „Rozprawy Československé Akademie Věd. Rada Společných Věd”, R. 73: 1963, sešit 7.
- Vesela-Prenosiłova Z., *Zur Korrespondenz der Hohen Pforte mit Siebenbürgen (1676–1679)*, „Archiv Orientalni”, 26: 1958, z. 4, s. 585–602.
- Vizantijski izvori za istoriju naroda Jugoslavije*, pod red. G. Ostrogorskogo, T. 1, Beograd 1954, s. 329.
- Wawra Brigitte, *Salzburg und Hamburg. Erzbistumgründung und Missionspolitik in karolingischer Zeit*, Berlin 1991, 420 s. – „Roczniki Historyczne”, 58: 1993, s. 1099–1111.
- Wittek P., *Zu einigen frühosmanischen Urkunden*, „Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes”, 53: 1957, s. 300–313; 54: 1957, s. 240–256.
- Wsiemirnaia istorija*, pod red. N. A. Sidorowej, T. 3, Moskwa 1957.
- Wyrozumski Jerzy, *Z dziejów waldensów w Polsce średniowiecznej*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczne”, nr 56: 1977, s. 39–51.
- Zachoder Boris Nikolaevič, *Kaspijskij Svod svedenij o Vostočnoj Evrope*, T. 1–2, Moskva 1962–1967, s. 278+212.
- Zajączkowski Ananiasz, Reychman Tadeusz, *Zarys dyplomatyki osmańsko-tureckiej*, Warszawa 1955, 166 s. – „Studia Źródłoznawcze”, 4: 1959, s. 192–194.
- Zoras G., *Chronikon peri ton toyrkon / kata ton Barberinon hellenikon kodika 111*, Ateny 1958, s. 383.

ANEKS 6

J. 89–90. *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria grecka*

Aelianus Claudius

Agathias

Aischylos

Antonius Diogenes

Apostolopoulos Miletos

Arethas

Aristoteles

Arrianos

Bizancjum – powiązania ze starożytnością

Cassius Diogenes

Chronicon Paschale

Constantinus Porphyrogenitus

Diodoros

Dionysios Halicarnasensis

Dionysios Periegetes

Epitimator Strabona

Euagrios

Euripides

Eusebios

Eustathio

Galenos Claudios

Geographi graeci minori
Georgios Akropolites
Georgios Monachos (Hamartolos)
Georgius Pisida
Georgios Syncellos
Hecataios Abderites
Hecataios Milesios
Herodotos
Ioannes Antiocheus
Ioannes Caminiata
Ioannes Lydos
Ioannes Malalas
Ioannes Moschos
Ioannes Scylitzes
Iustiniani Novellae
Kontynuacja Teofanesa
Kronika Monemwazji
Księga Prefekta
Laonikos Chalkondyles
Leon Choirosphaktes
Mauricii Strategikon
Menandros
Menolog Wasyla II
Mikołaj Mistyk
Miracula Sancti Demeetrii
Nicetas Choniata
Nikephoros Kallistenes
Nikephoros Patriarches
Nikolaos Mystikos
Oratio Historica
Petros Sikeliotes
Philemon Geograf
Photios
Plutarchos (Plutarch)
Polybios
Priskos
Procopius (Prokopiusz z Cezarei)
Pseudo Caesarius
Pseudo-Genesios
Ptolemaios Claudios
Pytheas (Pyteasz z Marsylii)
Romanos I Lakapenos
Scriptor Incertus
Scylax
Scymnos
Sophocles
Stephanos Byzantios
Strabo (Strabon)
Theodoros Synkellos
Theophanes Confessor

Theophylactus Simocattes (Theophylakt Simokatta)
Timaíos
Toparcha Gothicus
Vitae (żywoty)
Żywot Grzegorza Dekapolity
Wydawnictwa i opracowania
Prace Leona Sternbacha
Xenophon Lampsacenus
Zosimos

ANEKS 7

J. 117. *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas*

Acheloe
Adamiten
Agač-Kala
Agata
Agatopol
Aitos
Akamir
Akindynos
Aleksandăr
Aleksij–Slav
Alesander
Alusijan
Aładża
Ana Maria
Ana–Neda
Anevo-Kale
Angelarij
Anna
Apodochia
Archon
Ardagast
Ariko
Aron
Asen I
Asen–Inscription
Asenovgrad
Asparuch
Asparuch Wall
Avitohol Magăt
Babovo
Bačkovo
Baian
Bălgarevo
Balik
Balkanpässe
Barlaam
Barlaamitentum
Basileios

Baština
 Batkun
 Batoševo
 Batoševo–Inscription
 Bdinci
 Bdinski Zbornik
 Belasica
 Belaur
 Bezmer
 Bežanovo
 Blaskovo
 Bogomil
 Bogomilen
 Bojan
 Bojana
 Boril
 Boris I
 Boris II
 Bosota
 Botko
 Boženica
 Boženica–Inscription
 Brašov–Urkunde
 Brestak
 Brodnina
 Bulgaren
 Bulgarophyon

ANEKS 8

J. 120. Opiniowanie dla celów wydawniczych
 Costin Miron, *Latopis ziemi mołdawskiej i inne prace*, przygotowała, tłumaczyła i opatrzyła wstępem Ilona Czamańska (1996, tekst opinii)
 Czamańska Ilona, *Mołdawia i Wołoszczyzna w XIV i XV wieku. Sytuacja polityczna i stosunki z Polską* (1995–1996, tekst recenzji, umowa o dzieło, korespondencja)
Świat chrześcijański i Turcy Osmańscy w dobie bitwy pod Warną. W 550-lecie bitwy pod Warną, praca zbiorowa (1995, tekst opinii, umowa o dzieło, dowody nadania, korespondencja)
 Wróbel Piotr, *Krzyż i Półksiężyc. Zachodnie Bałkany wobec Turcji w latach 1444–1463* (1998, tekst recenzji, oświadczenie, umowa o dzieło, korespondencja)

ANEKS 9

J. 128. Korespondencja wychodząca i wpływająca
 Korespondencja wychodząca:
 Administracja miesięcznika „Znak” w Krakowie b. d. l. 1
 Korespondencja wpływająca:
 Czupkiewicz Lubomir 2000 l. 1
 Fédération Internationale des Instituts d’Études Médiévales b. d. Kopert 1
 GE Capital Bank Oddział w Gdańsku 2000 l. 1
 Polska Akademia Nauk Instytut Sławistyki 2000 kopert 1
 Polska Akademia Nauk w Poznaniu Zakład Działalności
 Pomocniczej 1999 kopert 1

ANEKS 10

J. 129. Wincenty Swoboda Nadbitki artykułów

Powstanie państwa bułgarskiego w Dolnej Mezji. Słowianie – federaci czy trybutariusze Protobułgarów?, „Slavia Occidentalis”, Tom 22, 1962, s. 49–66.

L'origine de l'organisation de l'église en Bulgarie et ses rapports avec le patriarcat de Constantinople (870–919), „Byzantinobulgarica”, II, Sofia 1966, s. 67–81.

Aru – Arisu – Al-Artanija, „Folia Orientalia”, Tome 11, 1969, s. 291–296.

Wörterbuch der slavischen Altertümer. Methoden und Stand der Arbeiten, [w:] *Das heidnische und christliche Slaventum. Acta II Congressus internationalis historiae Slavicae Salisburgo-Ratisbonensis anno 1967 celebrati*, Wiesbaden 1969, s. 165–173.

O wiarygodności przekazu Powieści dorocznej o Obrach, „Slavia Antiqua”, 17, 1970, s. 73–91.

Początki herezji na ziemiach polskich, [w:] *Europa – Słowiańszczyzna – Polska. Studia ku uczczeniu prof. Kazimierza Tymienieckiego*, Poznań 1970, s. 385–396.

O charakterze państwa bułgarskiego do połowy IX w. w świetle jego stosunków z sąsiednimi plemionami słowiańskimi, „Slavia Antiqua”, 18, 1971, s. 83–103.

Bułgaria a patriarchat konstantynopolitański w latach 870-1018, [w:] *Z polskich studiów slawistycznych*, seria IV, Warszawa 1972, s. 48–65.

Piśmiennictwo i literatura, [w:] *Mały słownik kultury dawnych Słowian*, red. Lech Leciejewicz, Warszawa 1972, s. 588–604.

Principaux aspects de la lutte des nations slaves des Balkans contre la conquête et la domination turque aux XVe et XVIe siècles, [w:] *Colloque de la Commission Internationale des Etudes Slaves (Cracovie, 29-31 août 1973)*, Kraków 1973, s. 3–18.

Waldensi na Pomorzu Zachodnim i w Nowej Marchii w świetle protokołów szczecińskiej inkwizycji z lat 1392–1394, „Materiały Zachodniopomorskie”, T. 19, 1973, s. 493–507.

Wprowadzenie do syntezy stosunków Słowian z ludami tureckimi we wczesnym średniowieczu, [w:] *Z polskich studiów slawistycznych*, seria V, Warszawa 1978, s. 407–416.

Księżna kaliska Bułgarką? Przyczynek do rozbioru krytycznego „Annalium” Długosza, „Studia i Materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza”, 1979, z. 2, s. 61–78.

Alina Brzostkowska, W.S., *Prace nad Testimoniami etnogenezy i praojczyzny Słowian*, „Slavia Antiqua”, Tom 26, 1979, s. 93–110.

Quelques mots sur la liturgie slave en Pologne et l'évêché bulgare a Cracovie, „Byzance et les Slaves. Études de Civilisation”, 1979, s. 411–420.

Skąd wzięli się Słowianie w dzisiejszych Włoszech we wczesnym średniowieczu?, „Slavia Antiqua”, Tom. 26, 1979, s. 1–12.

Kilka uwag o tzw. „Zapiskach janczara Konstantyna Michajłowicza z Ostrowicy, „Kwartalnik Historyczny”, R. 87, 1980, nr 5, s. 493–499.

Głosy tureckie do rozbioru krytycznego „Annalium” Jana Długosza, „Studia Źródłoznawcze. Commentationes”, Tom 27: 1983, s. 67–81.

Powstanie państwa bułgarskiego na tle słowiańskich procesów państwowotwórczych na Bałkanach, [w:] *1300-lecie państwa bułgarskiego 681–1981. Materiały z sesji naukowej*, wyd. T. Zdancewicz, Poznań 1983, s. 67–76.

Bułgaria i Bułgarzy w oczach Polaków XII–XVII w., „Balcanica Posnaniensia”, II, 1985, s. 235–253.

ANEKS 11

J. 130. Wincenty Swoboda Nadbitki recenzji

Angelov Dimitar, *Agrarnite odnoszenija w Sewerna i Sredna Makedonija prez XIV vek*, Sofija 1958, 256 s., „Kwartalnik Historyczny”, 70, 1963, 2, s. 477–480.

Beck Hans Georg, *Kirche und theologische Literatur im byzantinischen Reich*, München 1977, 835 s. – „Studia Źródłoznawcze”, 26, 1981, s. 212–213.

Boba Imre, *Moravia's History Reconsidered. A Reinterpretation of Medieval Sources*, The Hague 1971, 167 s. – „Slavia Antiqua”, 21, 1974 (?), s. 265–270.

Bombaci A., *Nuovi fermani greci di Maometo*, „Byzantinische Zeitschrift”, 47, 1954, s. 298–319 – „Studia Źródłoznawcze”, 5, 1960, s. 164–165.

Demel Juliusz, *Historia Rumunii*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1970, s. 487 / Wasilewski Tadeusz, *Historia Bułgarii*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1970 – „Roczniki Historyczne”, 37, 1972, s. 182–186.

Diplomatički Zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije, svezak 1 listine godina 743–1100, Zagreb 1967, s. 285 s. – „Studia Źródłoznawcze”, 15, 1971, s. 228–230.

Erbstösser M., Werner E., *Ideologiosche Probleme des mittelalterlichen Plebejertums, Die Freigeistige Häresie und ihre sozialen Wurzeln*, Berlin 1960, s. 163 – „Roczniki Historyczne”, 31, 1965, s. 204–207.

Kozeński Jerzy, W.S., *O niemieckiej syntezie historii Czech*, [Handbuch der Geschichte der Böhmisches Länder, Band I–IV, Stuttgart 1967–1970, s. 638 + 716 + 502 + 394] – „Roczniki Historyczne”, 14, 1978, s. 150–163.

Kurnatowska Zofia, *Słowiańszczyzna południowa*, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1977, s. 256 – „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, 27 (1979) 2, s. 229–233.

Maenchen-Helfen Otto J., *Die Welt der Hunnen. Eine Analyse ihrer Dimension*, Wien–Köln–Graz 1978, 572 + XIX s., „Roczniki Historyczne”, 49, 1981, s. 204–207.

O udziale elementu awarsko-węgierskiego w kulturze Słowian [Wojciech Szymański, Elżbieta Dąbrowska, *Awarzy, Węgrzy*, Wrocław 1979, s. 259] – „Roczniki Historyczne”, R. 47, 1981, s. 191–196.

Platneva S.A., *Ot kočevij k gorodam. Saltovo-majackaja kultura*, Moskwa 1967, s. 198 – „Slavia Antiqua”, 17, 1970, s. 319–324.

Preslav. Sbornik na Preslavsko Archeologičesko Družestvo „Tiča”, T. 1, Sofija 1968, s. 184 – „Slavia Antiqua”, 18, 1971, s. 380–385.

Primov B., *Bugrite. Kniga za pop Bogomil i negovite posledovateli*, Sofia 1970, s. 384 – „Roczniki Historyczne”, T. 39, 1973, s. 140–144.

Seibt Ferdinand, *Karl IV. Ein Kaiser in Europa. 1346–1378*, München 1978, s. 488 – „Roczniki Historyczne”, 46, 1980, s. 215–218.

Typkova-Zaimova Vasilka, *Našestvija i etničeski promeni na Balkanite prez 6-7 v.*, Sofija 1966 – „Roczniki Historyczne”, T. 26, 1970, s. 188–191.

Varna 1444. Sbornik ot izsledovanija i dokumenty č cest na 525-ta godišnina ot bitkata kraj gr. Varna, red. Martin Michov i inni, Sofija 1969, s. 543 – „Roczniki Historyczne”, T. 37, 1971, s. 168–172.

Zachoder Boris Nikolaevič, *Kaspijskij Svod svedenij o Vostočnoj Evrope*, T. 1–2, Moskwa 1962–1967, s. 278+212 – „Studia Źródłoznawcze”, 15, 1971, s. 210–212.

Zajączkowski Ananiasz, Reychan Tadeusz, *Zarys dyplomatyki osmańskiej*, Warszawa 1955, 166 s. – „Studia Źródłoznawcze”, 4, 1959, s. 192–194.

Znowu o Warnie, [Kilka uwag krytycznych o drugim wydaniu książki B. Cvetkovej, *Pamatnata bitka na narodite, Evropejskij jugoizotok i osmanskoto zavojevanie kraja na XIV i parvata połovina na XV v.*, Varna 1979, s. 353] – „Roczniki Historyczne”, 49, 1983, s. 168–178.